

ЕКОЛОГІЧНА ПАРАДИГМА В УКРАЇНСЬКІЙ МЕНТАЛЬНОСТІ (ВІТАКУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД)

КУДРИНСЬКИЙ А.

Copyright © 2013

Актуальність дослідження. Проблема взаємовідносин Людини і Природи в нинішній момент людської історії набула гостро актуального звучання. Серед численних глобальних соціально значущих проблем головне місце зайняла проблема виживання Людства і всього живого на Землі. Негативні для природи і самої людини наслідки антропогенної діяльності примушують людство замислитися над проблемою формування дієвої екологічної парадигми з метою гармонізації системи екологічних взаємовідносин.

Людство є невід'ємною частиною Природи, в своїх відносинах з нею пройшло ряд етапів: від повного обожнювання і поклоніння природним силам до ідеї повної і безумовної влади людини над природою. Катастрофічні наслідки останньої ми повною мірою споглядаємо сьогодні. Відносини Людини і Природи в ХХ- поч. ХХІ ст. стали своєрідним центром, в якому сходяться і зав'язуються в один вузол різноманітні аспекти економічного, суспільного і культурного життя людей. Як відмічає Ф. Гиренок, сучасній людині “треба усвідомити той факт, що для неї немає привілейованого місця ні в природі, ні в космосі” [1, с.3].

Сьогодні важливо усвідомлювати нерозривний зв'язок природи, людини і суспільства, що носить взаємний характер. Тут доречно згадати слова А.І.Герцена про те, що “природа не може суперечити людині, якщо людина не суперечить її законам” [2, с.76]. На даному етапі розвитку людства гостро постає питання про необхідність здійснення принципово нового типу цивілізаційного розвитку, який повинен прийти на зміну існуючій цивілізації і подальшої розробки всепланетарної стратегії його реалізації, що означає піднесення на якісно новий рівень взаємовідносин природи і суспільства, забезпечення стабільності, урівноваженого взаєморозвитку.

Особливого звучання набуває сьогодні незвичний термін – “екологія душі”, під яким розуміють виховання з раннього дитинства гуманістичного ставлення до оточуючого нас світу, до матері-природи, особливо через шанування вікових традицій і звичаїв. Саме в таких поняттях відчувається біль і переживання за майбутнє життя на планеті. І тоді кожен розуміє, що екологічний гуманізм дозволяє поєднати етику і культуру з природою і довкіллям.

Мета дослідження – простежити особливості формування екологічної парадигми у контексті розвитку екологічної культури в Україні, розкрити зміст і значення екологічної свідомості як феномену вітакультурного мислення.

Об'єкт дослідження – екологічна парадигма як змістове уособлення екологічного мислення і культури.

Предмет дослідження – відносини Людини і Природи: характеристики вітакультурної взаємодії.

У результаті проведеного дослідження одержані такі **висновки**.

1. Єдність соціального і природного в житті людини свідчить про специфічні прояви культури в екологічному смислі. В сучасній філософії екології це відтворено в понятті “екологічна культура”. Це поняття включає наступні значення: 1) акумульовані знання і досвід людей, що відображені в громадській думці (екологічна культура народу, регіону, соціальної групи), 2) як характеристика індивіда (екологічна культура особи), 3) сукупність духовних цінностей і норм, частина культури загалом.

2. Актуальним і життєво необхідним сьогодні виступає діяльнісний аспект екологічної культури, за якого забезпечується перехід від стратегії “підкорення природи” до концепції “виживання” за умов тотального “олюднення” довкілля, від техногенного етапу розвитку цивілізації до антропогенного. Гармонізація взаємовідносин людини і природи цінна не тільки у власне екологічному значенні. Вона важлива також і для розв'язання інших проблем. Екологічно виправдані рішення є в той же час і соціально — позитивними, оскільки сама людина і суспільство загалом є частиною природи в широкому значенні слова.

1. Гиренок Ф.И. Экология как косноязычие культуры // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 7, Философия. – М., 1995. – С. 3-16.

2. Герцен А.И. Письма об изучении природы. – М.: ОГИЗ, 1946. – 316 с.

ПРИЙОМНА СІМ'Я ЯК ПРІОРИТЕТНА ФОРМА ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРИТ

КУНДРАТ О.

Copyright © 2013

Актуальність дослідження. Кожна дитина має право зростати та виховуватись у сімейному оточенні. Адже тільки сім'я здатна забезпечити задоволення основних потреб дитини, надати стимули для її подальшого розвитку. Саме в умовах сім'ї дитина може бути повністю підготовлена до самостійного життя у суспільстві. Проте шлях до забезпечення права кожної дитини на зростання та виховання в сім'ї досить складний. За даними Міністерства соціальної політики, на сьогоднішній день в Україні налічується 95 тис. 545 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування [4].

Україна, будучи членом міжнародного співтовариства, широко впроваджує діяльність щодо створення сприятливого середовища для дітей-сиріт, в якому гідний розвиток і захист їх прав забезпечується з дотриманням